

Κομματικές θέσεις και διακομματικές αντιπαραθέσεις

Το τελευταίο χρονικό διάστημα, γινόμαστε μάρτυρες μιας άνευ προηγουμένου διακομματικής πάλης, που πραγματοποιείται πάνω απ' το τραπέζι της εκλογικής πίτας. Πράγματι, το κομμάτι των αναποφάσιστων, οι οποίοι λίγο απέχουν από το να ταυτισθούν με τους «αγανακτισμένους», είναι μεγάλο. Οι στρατηγικές που εφαρμόζονται είναι ποικίλες. Σε κάποιες περιπτώσεις έχουν δημιουργηθεί διακομματικές συγκρουσιακές σχέσεις, όπως στο πρόσφατο παρελθόν μεταξύ του ΛΑΟΣ και της ΝΔ. Στην παρούσα φάση όμως, την παράσταση κλέβει η μετωπική σύγκρουση του ΠΑΣΟΚ με το ΣΥΡΙΖΑ.

Ποιοι είναι οι λόγοι που ευθύνονται για αυτή τη συμπεριφορά των κομμάτων;

Πρώτα απ' όλα, θα πρέπει να τονίσουμε ότι βρισκόμαστε σε μια άτυπη και ιδιόρρυθμη παρατεταμένη προεκλογική περίοδο, που παρόμοια δεν έχει βιώσει το πολιτικό σύστημα τουλάχιστον στην μεταπολιτευτική περίοδο και της οποίας τα κύρια χαρακτηριστικά είναι:

- ✓ Η αβεβαιότητα για το μέλλον του τόπου εξαιτίας του τεράστιου χρέους, που αφενός περιορίζει σημαντικά τα περιθώρια των προεκλογικών ελιγμών και αφετέρου τερματίζει βαθμιαία την πελατειακή σχέση μεταξύ κομμάτων και πολιτών. Η εν λόγω αβεβαιότητα, που προήλθε από την αναποτελεσματική διακυβέρνηση της χώρας των τελευταίων δεκαετιών, έχει ως αποτέλεσμα τη διαμόρφωση μιας επιθετικής συμπεριφοράς από μεγάλη μερίδα των πολιτών, και έχει προκαλέσει δέος και νευρικότητα στην πλειοψηφία των βουλευτών και κυρίως του κυβερνώντος κόμματος.
- ✓ Το μεγάλο ποσοστό των αναποφάσιστων πολιτών, οι οποίοι όπως προαναφέρθηκε τείνουν να ταυτισθούν με τους «αγανακτισμένους» της πλατείας Συντάγματος και των υπόλοιπων πλατειών των ελληνικών μεγαλουπόλεων, συνιστούν την εκλογική μερίδα του λέοντος. Η δύναμή τους είναι υπολογίσιμη και αν εύρισκαν τον τρόπο να οργανωθούν και να μετατραπούν σε πολιτικό κόμμα, τότε είναι σχεδόν σίγουρο ότι θα συμμετείχαν στη μελλοντική διακυβέρνηση της χώρας. Σε αντίθεση με όσα ισχυρίστηκε πρόσφατα ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης, «το κίνημα των αγανακτισμένων όχι μόνο ενδιαφέρει την πολιτική, αλλά επηρεάζει σημαντικά τη συμπεριφορά και τις αποφάσεις των πολιτικών κομμάτων».
- ✓ Το κυβερνών κόμμα έχει την πολυτέλεια να επιλέξει την ημερομηνία των εκλογών, πριν ανατραπεί εκ των έσω ή από τις πλατείες. Βέβαια, στην παρούσα φάση, απώτερος στόχος είναι οι μικρότερες απώλειες, ενώ στο άμεσο μέλλον, θα είναι η εκλογή ενός νέου ηγέτη μέσα από τις συνεδριακές διαδικασίες που προβλέπονται. Κατά πάσα πιθανότητα, μετά την πτώση και πριν τη διεξαγωγή των εκλογών, το σοσιαλιστικό κόμμα θα προγραμματίσει τη διεξαγωγή ενός νέου συνεδρίου. Ένα νέο ΠΑΣΟΚ θα μπορούσε ίσως να συγκρατήσει ένα μέρος από τους εναπομείναντες σοσιαλιστές και να καταλάβει τη δεύτερη θέση, προκειμένου να συγκυβερνήσει σε μια κυβέρνηση συνασπισμού (;)
- ✓ Η ΝΔ, εφόσον οι «αγανακτισμένοι» δεν δημιουργήσουν το δικό τους κόμμα, αναμένεται να επικρατήσει, αλλά ταυτόχρονα και να γευθεί μία πύρρεια εκλογική νίκη, καθότι η αυτοδυναμία θεωρείται αδύνατη. Το κόμμα της δεξιάς σχεδόν «απαλλαγμένο» από το κακό πρόσφατο παρελθόν έχει καταφέρει να κρατήσει χαμηλό προφίλ και ασχολείται με μελλοντικά σχέδια, τα οποία αφορούν στο σχηματισμό κυβέρνησης συνασπισμού και την επιδείνωση των σχέσεων ΝΔ-τρόικας. Ένα μείζον ερώτημα για τον ηγέτη του, που η *Wall Street Journal* ήδη αποκαλεί ως

επόμενο πρωθυπουργό της χώρας, είναι «αν επιθυμεί να αναλάβει τη διακυβέρνηση της χώρας», καθότι το αδιέξοδο είναι ορατό και οι μελλοντικές εξελίξεις μόνο απώλειες υπόσχονται.

- ✓ Το ΚΚΕ και ο ΛΑΟΣ θα λέγαμε ότι επιδιώκουν κυρίως να μην απολέσουν ψηφοφόρους, εφόσον δεν κατάφεραν να προσεγγίσουν τις πλατείες ή να αυξήσουν ελάχιστα τη δύναμή τους. Το ΚΚΕ κατέστησε σχεδόν σαφές ότι μετά τις εκλογές – εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων- δεν θα υφίστανται οι κατάλληλες προϋποθέσεις, που θα επιτρέψουν στο κομμουνιστικό κόμμα να συμμετέχει σε μια κυβέρνηση συνασπισμού. Η δήλωση αυτή είναι κατανοητή, αν αναλογισθεί κανείς ότι η μελλοντική κυβέρνηση θα άγεται και θα φέρεται από το ΔΝΤ, την ΕΚΤ και την Κομισιόν, και θα περιορίζεται στην εφαρμογή νέων μέτρων για την επιβίωση της ελληνικής οικονομίας. Αντίθετα, ο ΛΑΟΣ έχει ταχθεί σαφώς και δημοσίως υπέρ της συμμετοχής του σε μια μελλοντική κυβέρνηση συνασπισμού ή εθνικής ενότητας, όπως συνηθίζει να αναφέρει ο αρχηγός του κόμματος. Προφανώς, για να προκύψει μετεκλογική συνεργασία του ΛΑΟΣ με τη ΝΔ θα πρέπει προηγουμένως να αμβλυνθούν οι μεταξύ τους διαφορές σε ηγετικό επίπεδο, κάτι που ίσως δούμε στο επόμενο χρονικό διάστημα, αφού τα χρονικά περιθώρια στενεύουν και δεν υπάρχει η πολυτέλεια των πολλαπλών επιλογών για τον Αντώνη Σαμαρά.
- ✓ Ο ΣΥΡΙΖΑ είναι το κόμμα που χάραξε μια υψηλή στρατηγική και προς το παρόν τουλάχιστον φαίνεται να έχει εγκλωβίσει το κυβερνών κόμμα. Ο Αλέξης Τσίπρας γνωρίζει πολύ καλά ότι η μεγάλη δεξαμενή ψηφοφόρων και εν δυνάμει υποστηρικτών του κόμματός του βρίσκονται στο ΠΑΣΟΚ. Αφού ανέλυσε τις επιδιώξεις των αναποφάσιστων, τις μετέφερε στο κοινοβούλιο με τη μορφή μιας αντιμνημονιακής πολιτικής, η οποία ενίοτε συνοδεύεται με υπέρμετρη ένταση, που «εκφράζει» σε ικανοποιητικό βαθμό τους αγανακτισμένους. Έτσι, υιοθετώντας τα κύρια αιτήματα αλλά και την «οργή» των αγανακτισμένων, οι οποίοι στην πλειοψηφία τους είναι πρώην ψηφοφόροι του ΠΑΣΟΚ και της ΝΔ, στοχεύει στη μερίδα του λέοντος.
- ✓ Η πιθανότητα να εισέλθουν στο κοινοβούλιο ορισμένα μικρά κόμματα (Οικολόγοι, Δημοκρατική Αριστερά, Δημοκρατική Συμμαχία, Άρμα Πολιτών, κτλ) είναι σχετικά υψηλή. Για τους Οικολόγους θα πρέπει να τονίσουμε ότι αφού δεν κατάφεραν να αξιοποιήσουν τα όσα συνέβησαν στη μακρινή Ιαπωνία με το πυρηνικό ατύχημα της Fukushima, για μία ακόμη φορά το 3% θα είναι αβέβαιο. Σύμφωνα με πρόσφατες δημοσκοπήσεις, σε παρόμοια κατάσταση βρίσκονται και τα υπόλοιπα μικρά κόμματα.

Όλα αυτά βέβαια αφορούν τις συμπεριφορές, τις ανησυχίες, τις στρατηγικές και τις τακτικές των κομμάτων και μπορούν να ανατραπούν ανά πάσα στιγμή καθώς η λαϊκή οργή συσσωρεύεται και δημιουργούνται προϋποθέσεις βίαιας εκτόνωσης. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με την εκτίμηση ότι τα νέα επώδυνα μέτρα δεν οδηγούν σε λύση, αυξάνει τις πιθανότητες να ληφθεί σύντομα η απόφαση διάλυσης της βουλής και να οδηγηθούμε σε εκλογές. Ίσως, στην παρούσα φάση, μια τέτοια εξέλιξη θα λειτουργούσε θετικά αφού θα εκτόνωνε τουλάχιστον σε κάποιο βαθμό τις λαϊκές αντιδράσεις. Φυσικά, η διεξαγωγή εκλογών δεν θα έλυne τα μείζονα προβλήματα της χώρας (οικονομική κρίση και μεταναστευτικό), αλλά θα έδινε την ευκαιρία να επανεξετασθεί η παρούσα κατάσταση από μια πιο ρεαλιστική οπτική γωνία.

Γιαννακόπουλος Βασίλης
γεωστρατηγικός αναλυτής
www.geostrategy.gr
geostrategical@yahoo.gr